

OLIMPIADA DE LIMBA ȘI LITERATURĂ ROMÂNĂ

Etapa locală, 25 februarie 2023

Clasa a VI-a

- Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de trei ore.
- Punctajul total este de 100 de puncte.
- Nu se acordă puncte din oficiu

Se dau fragmentele:

A. „Băiatul avea o colivie cu un papagal bătrân, un cățeluș și un acvariu în care înota lenevos un singur caras auriu. Și foarte, foarte mult timp. Era vacanță. Se trezea pe la nouă-zece, căsca de îi trosneau fălcile și, după ce se mișca o vreme buimac prin odaie, se răstigneau topit de plăcere pe fotoliul răcoros de piele:

- Va-can-ță!

Cuvântul i se mișca prin gură ca o bomboană fondantă parfumată și parcă de atâta dulceață i se muiau și limba, și cerul gurii.

- Va-can-ță, repeta cârâit și papagalul.

Cățelul ciulea urechile și ochii îi scânteiau de speranță:

- Astăzi o să facem, în sfârșit, plimbarea promisă. Poate o să ajungem, împreună cu alți copii, până la râu, poate până la păduricea din deal, poate și mai departe, până la peștera răcoroasă de dincolo de zare. O să alerg printre tufișuri și mușuroaie, o să zburdăm prin covorul de frunze cu miros amărui, o să sperii popândăii și vrăbiile...

Și gândind așa, cățelul ieșea zorit pe balcon pentru gimnastica zilnică de înviorare. La radio tocmai se dădea buletinul meteorologic, se anunța vreme călduroasă.

- Foarte bine, se bucura cățelul, o să scot limba și o să mă răcoresc.

În colivia lui, papagalul începea să bată ca apucat din aripi.

- Vacanță! Va-can-ță! țipa el, cu gândurile la țări și mai calde. Și privind acvariu cu apa albăstruie, se visa de fiecare dată călătorind peste mări și oceane, spre pădurile verzi ale copilăriei lui. Pe urmă mă întorc înapoi, spunea el guguștiucului care, pe frânghia de rufe de pe balcon, obișnuia să-i țină de urât. Am timp, nu? E vacanță!

Numai carasul tăcea. El nu avea unde să plece de acasă. Rareori, când i se schimba apa, peștișorul pleca până la baie. Pentru el, viața între cei patru pereți de sticlă era singura pe care și-o putea închipui. Privea tot ce se petrecea dincolo de pereții străvezii cu uimire și curiozitate, în ochii peștișorului, băiatul era o ființă nemaipomenită pe care nu se mai sătura să o admire.

Ită-l, s-a trezit... Cască în mijlocul odăii de parcă ar vrea să înghită becul. Acum atenție! S-a așezat pe fotoliu. De aici – carasul știa cu precizie – stăpânul va face o nouă ispravă formidabilă: se va muta pe șezlong... Și apoi ceva și mai fantastic! Se va întinde pe canapea.

Peștișorul stătea cu gura căscată de admirație. Ce îndrăzneală, ce putere, ce inițiativă! El, carasul, n-ar putea nici măcar să îndrăznească a se gândi la așa ceva. Cum de putea băiatul să facă atâtea și atâtea minunății?

„Da, da, ce frumoasă e vacanța, gândea peștișorul, să te poți mișca nestingherit din loc în loc: din dormitor, în baie, apoi pe balcon, de aici în bucătărie și înapoi. Ce viață, hei!”

Cățelul dădea târcoale băiatului, îl împingea cu botul:

- Plecăm?

- Da, mormăia micul stăpân, îți mulțumesc pentru idee. Și se muta de pe covor pe canapea.

Cățelul clipea nedumerit:

- De ce stăm închiși în casă?

- E vacanță! Va-can-ță! silabisea papagalul.

- Tocmai... hai... te rog ... mult .... insista toropit cățelușul.

Dar adormea curând, scărpinat după ureche. Ațipea și peștișorul. Doar papagalul nu înceta să se agite. Și cu ochii la balcon, așteptându-și prietenul, guguștiucul, care trebuia să reapară din clipă în clipă, ca să stea de vorbă despre câte în lună și în stele, continua de unul singur să vorbească, repetând același cuvânt fascinant.

- Vacanță! Va-can-ță!

Și, nu știu de ce, de fiecare dată când auzea acest cuvânt, cățelul lătra furios. Chiar prin somn. ”

Mircea Sântimbrianu, Recreația mare – Va-can-ță

B. „Într-un oraș mare, pe o stradă largă, la etajul al treilea al unui bloc albastru, locuia o fetiță. Nu era nici prea înaltă, nici prea scundă. Culoarea părului ei era de un castaniu care vara bătea spre galben, iar toamna, spre roșcat. Poate că era un pic cam slăbuță, dar nu s-ar zice nici că era slabă de s-o ia vântul pe stradă. Fața îi era rotundă și ochii, căprui. Cel mai

mult îi plăcea să citească, să asculte muzică, să se uite la filme, să deseneze, să se joace cu mingea, să sară coarda și să facă biscuiți cu ciocolată. Jocul care îi plăcea cel mai mult și pe care îl juca singură era acela de a ghici forme cunoscute în norii de pe cer. Uneori, un nor se asemena foarte tare cu un melc uriaș, alteori cu o girafă. Uneori semăna cu un hamburger, alteori cu o înghețată care se topește în cornetul ei.

Fetița avea și animale preferate: pisicile, câinii, caprele, caii și veverițele dungate. Adevărul este că nu întâlnește încă în viața ei o veveriță dungată, dar, chiar și așa, le iubea. Pereții camerei ei erau plini de poze cu veverițe dungate.

Încă de când era cât un dop își dorise o pisică. Sau un cățel. Sau o capră. Sau un cal. Dar mama ei, doamna Hayal, îi spunea întotdeauna „Nu se poate! Pisicii îi cade părul și-am să fac alergii, capra behăie și-o să deranjeze vecinii. Iar calul n-avem unde să-l ținem, fetița mea”.

– Dar, mami, vreau și eu să hrănesc un animal!

– Îl vei hrăni când vom merge la grădina zoologică!

– Dar e interzis! Și, oricum, eu vreau să avem animalul la noi acasă!

În cele din urmă, în decursul aceluși an, bunicul ei, domnul Hassan, îi dăruise două broscuțe-țestoase de apă. Le ținea pe o măsuță într-un bol de sticlă. Le chema Ziua și Noaptea. Dar, cum semănau ca două picături de apă, era greu să-ți dai seama cine-i Ziua și cine-i Noaptea.

Era un copil curios. Citea de la cap la coadă „Enciclopedia animalelor”. Astfel aflase că țestoasele se hrănesc cu râme. Într-o zi, după ce a plouat, a mers afară, a săpat în pământ și a adunat o grămadă de râme. Unele erau scurte, altele lungi ca macaroanele. Le-a pus pe toate în borcan și le-a adus acasă.

– Privește, mami, am strâns de mâncare pentru Ziua și pentru Noaptea!

Dar doamna Hayal s-a dat țipând înapoi.

– Ah, scoate repede creaturile astea din casa mea!

De atunci, fetița n-a mai adus niciodată râme acasă. Le hrănea numai cu mâncare specială. Și le mai dădea comprimate de calciu ca să li se îngroașe carapacea. Pentru că, dacă nu aveau o carapace sănătoasă, nu se puteau apăra. Cine știe, poate că și oamenii sunt la fel. Da, nu au carapace, dar trebuie să fie puternici în fața greutăților vieții.”

Elif Shafak, *Fetița căreia nu-i plăcea numele său*

C.

SUBIECTUL I - Elemente de construcție a comunicării

20 de puncte

Scrie numărul cerinței și litera corespunzătoare răspunsului corect.

1. Sunt despărțite corect în silabe cuvintele din seria:

- a) gim-nas-ti-ca, pri-e-te-nul, sti-clă, vie-ții;
- b) gim-na-sti-ca, prie-te-nul, sti-clă, vie-ții;
- c) gim-nas-ti-ca, pri-e-te-nul, stic-lă, vie-ții;
- d) gim-na-sti-ca, pri-e-te-nul, sti-clă, vi-e-ții.

2 puncte

2. Numărul de litere este egal cu numărul de sunete pentru toate cuvintele din seria:

- a) fâlcile, dulceață, frânghia;
- b) înceta, ceva, carapace;
- c) meteorologic, fascinant, nestingherit;
- d) chema, citea, alergii.

2 puncte

3. Sinonimele contextuale ale cuvintelor subliniate din textul A (*scânteiau*, *o să zburdăm*, *zorit*) sunt, în ordine:

- a) sclipeau, o să fugim, nedumerit;
- b) întunecau, o să stăm, lent;
- c) străluceau, o să alergăm, grăbit;
- d) clipeau, o să plecăm, repede.

2 puncte

4. În secvența: *Jocul care îi plăcea cel mai mult și pe care îl juca singură era acela de a ghici forme cunoscute în norii de pe cer.*, există:

- a) două substantive articulate hotărât, un substantiv articulat nehotărât și un substantiv nearticulat;
- b) un substantiv articulat hotărât, două substantive articulat nehotărât și două substantive nearticulate;
- c) două substantive articulate hotărât și două substantive nearticulate;
- d) două substantive articulate hotărât și două substantive articulate nehotărât.

2 puncte

Scrie răspunsurile corecte ale cerințelor de mai jos:

5. Transcrie verbele la modul indicativ din enunțul următor și precizează timpul acestora: *nu întâlnească încă în viața ei o veveriță dungată, dar, chiar și așa, le iubea.*

2 puncte

6. Menționează cazul substantivelor subliniate din enunțul: *Băiatul avea o colivie cu un papagal bătrân.* **2 puncte**

7. Transformă următoarea propoziție dezvoltată în propoziție simplă, negativă: *Țestoasele se hrănesc cu râme.* **2 puncte**

8. Indică funcția sintactică a cuvintelor subliniate din enunțul: *Da, mormăia micul stăpân, își mulțumesc pentru idee.*

2 puncte

9. Construiește un enunț interogativ referitor la afișul de la punctul C, în care să incluzi un substantiv în cazul vocativ.

2 puncte

10. Rescrie enunțul următor, eliminând greșelile: *Fetei i-ar plăcut să aibă măcar o pisică pe care s-o îngrijească.*

2 puncte

SUBIECTUL al II-lea – Lectură, redactare și elemente de interculturalitate 40 de puncte

Scrie răspunsul, în enunțuri, pentru fiecare dintre întrebările de mai jos:

1. Transcrie, din textele A și B, câte o structură/un grup de cuvinte care arată spațiul acțiunii.

6 puncte

2. De ce îl admiră peștișorul pe băiatul din textul A? Formulează răspunsul în 2-3 enunțuri.

6 puncte

3. Indică trei motive pentru care mama nu este de acord să-i ia fetei din textul B un animal de companie.

6 puncte

4. Extrage, din textul B, secvența care surprinde o posibilă asemănare între oameni și broaștele-țestoase.

6 puncte

5. Explică, în 30-40 de cuvinte, semnificația enunțului *Adoptă fericire* din afișul de la punctul C.

8 puncte

6. Menționează câte o trăsătură morală a băiatului din textul A și a fetei din textul B. Justifică trăsăturile cu câte un exemplu din fiecare text.

8 puncte

SUBIECTUL al III-lea

40 de puncte

Scrie un text narativ de 200-300 de cuvinte în care să relatezi o întâmplare ilustrativă pentru beneficiile animalelor de companie asupra dezvoltării armonioase a copilului.

În elaborarea compunerii, vei avea în vedere:

- construirea unor idei creative adecvate cerinței, respectând relația dintre temă și conținut;
- respectarea convențiilor unui text narativ și a structurii unei compuneri;
- prezentarea convingătoare a personajelor;
- construirea a două structuri diferite asociate reperelor spațio-temporale;

8 puncte

8 puncte

8 puncte

8 puncte

Vei primi 32 de puncte pentru conținutul compunerii și 8 puncte pentru redactare.

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 200 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.